

PALA RAAMATUKOGU AJALUGU

1907. aastal asutati raamatukogu Pala Laulu ja Mängu Seltsi juurde. Raamatukogu tegevus elavnes 1920. aastate keskel, kui valla rahaline toetus võimaldas osta rohkem raamatuid. Lugejaid oli enne II maailmasõda 40-60 ümber, kogu suurus 900 eksemplari. Sõjajärgsel ajal oli raamatukogu avatud 6 päeva nädalas. Kirjanduse propagandat ja ideoloogilist tööd tehti ka väljaspool raamatukogu. 1960.-1970. aastatel liideti Pala raamatukoguga Assikvere ja Nõva raamatukogud, kohapeale jäid tegutsema laenutuspunktid. Sel perioodil tõusis jõudsalt lugejate arv, ulatudes 1963. aastal 577-ni. Fondi suurus oli samal ajal 5000 eksemplari ringis. 1980.-1990. aastatel kolis raamatukogu 3 korda. Pideva ruumipuuduse leevendas 2007. aastal kolimine raamatukogu jaoks renoveeritud ruumidesse. Kaasajal teenindatakse lugejaid RIKS-programmi abil. Lugejaid on 300 ringis, kogu suurus 10000 eksemplari. Raamatukogust on saanud kaasaegne kultuuri- ja õpikeskus, kus korraldatakse erinevaid üritusi ning saab kasutada AIP teenuseid.

1907 - 1940

Varaseim teade raamatukogust Pala vallas pärineb aastast 1884. 1907. aastal asutati raamatukogu Pala Laulu ja Mängu Seltsi juurde. Algusaastail oli tegevus üsna loid, sest seltsi sissetulekud ei võimaldanud märkimisväärset raha anda raamatute muretsemiseks. Olukord paranes 1920. aastate keskel, kui vald hakkas raamatukogu oma eelarvest rahaliselt toetama (1925. aastal eraldati 7000 marka). Raamatukogu nimetus oli Pala valla raamatukogu, asus Pala koolimajas ning kuulus avalikkude raamatukogude võrku.

1930. aastal asutati raamatukogu juurde lugemislaud, kuhu 1938. aastal telliti kohapeal lugemiseks 6 ajakirja ja 2 ajalehte.

1. aprillil 1934 sai raamatukogu nimeks Pala Laulu ja Mängu Seltsi raamatukogu. Kogu suurus enne sõda oli 900 eksemplari, lugejate arv kõikus 40-60 vahel. Raamatukogus töötasid 1930. aastatel L. Roots (1936), O. Rajamäe (1937) ja J. Raudmäe (1938-1940). Selts toetas raamatukogu tegevust väikeste summadega, makstes 25 kroonist töötasu paar korda aastas.

1940 - 1956

Sõja-aastatest pole andmeid säilinud. Pala Valla TSN Täitevkomitee esimehe aruanne 22. septembrist 1946 teavitab, et enamus raamatutest on hävitatud või laiali kantud. 1948. aastal asus raamatukogu tegevust kontrollima 3-liikmeline inventuurikomisjon. Raamatukogu pidi olema avatud 6 päeval nädalas, kodanike tarvis tuli sisse seada nõudelaud. Raamatukogu juhataja pidi tegema palju ideoloogilist tööd ja propageerima nõukogude kirjandust. Töö viis teda inimeste

kodudesse, põllule, karjafarmi, töökotta jm. Korraldati arvukalt üritusi: ettelugemisi, vestlusi, küsimuste-vastuste õhtuid jne.

1949. aastal oli raamatufondi suuruseks 1495 eksemplari, 1953. aastal 3152. Lugejate arv oli 200 ringis. 1953. aastal avati rändkogu 32 lugejaga. Töötajaskond vahetus kiiresti. Aastatel 1945-1948 töötas 4 inimest – A. Elken, R. Välja, L. Kruusen, H. Kurg. 1949. aastal asus tööle A. Holst, kes alustas ilukirjanduse alfabeetilise kataloogi koostamist. Järgmistena töötasid raamatukogus: 1950-1952 L. Palm, 1952-1954 L. Neglason (Jaanisk), 1954-1956 I. Mesipuu.

Raamatukogu asus A. Holsti kodus, L. Palmi kodus ning Pala külanõukogu maja mitmes erinevas ruumis.

1956 - 1980

1959. aastal liideti Pala raamatukoguga Assikvere raamatukogu, kohapeale jäi laenutuspunkt. Sellega seoses kasvas lugejate arv: 1956 – 325, 1963 – 577.

Jätkus parteipoliitika kajastamine, selle kõrval valmistati kollektiivse tööna ette mitu lugejate konverentsi (A. H. Tammsaare, Kalevipoeg) ning kirjandusõhtut (J. Liiv, A. Haava). Raamatukogu juhataja korraldas ka kolhoosi näitlikku agitatsiooni.

Raamatukogus töötasid: 1956-1963 L. Alaoja (Lepasepp), 1963-1966 U. Villemson, 1967-1980 J. Ojakivi. Viimane koostas raamatute alfabeetilise ja süstemaatilise kataloogi. Eraldi hakati arvestama tööd laste ja täiskasvanutega.

Tunda andis ruumipuudus. 1970. aastal oli ühte väiksesse tuppa mahutatud 6631 eksemplari raamatuid. Lugejaid oli samal ajal 350. Saadi uued riulid. 1974. aastal liideti Pala raamatukoguga Nõva raamatukogu, kohapeale jäi laenutuspunkt.

1980 - 1999

Raamatukogu juhatajana töötas Elgor Maasik.

Nõukogude perioodil tuli töös silmas pidada plaaniliste näitajate täitmist. Selles osas püstiti rajooni keskmise tasemel.

Tähistati kirjanike juubeleid (ülerajoonilise üritusena A. Haava 120), korraldati kohtumisõhtuid (Hekto klubi ja Tallinna Kinoliiduga) ning teemaõhtuid (NSVL 60. aastapäev). Viidi läbi lastekirjanduse nädalaid ja terve aasta kestnud üleliidulist noorte lugejate konverentsi (04.1984 – 04.1985). Tihenes koostöö kooli, komsomoliorganisatsiooni ja Lümati raamatukoguga. Töös saadi abi keskraamatukogu metoodikaosakonnalt.

Uue iseseisvuseperioodi alguses tuli palju tegelda majandusküsimustega – ruumide remondi ja asukohavahetustega.

Raamatukogu kolis 3 korda, asudes lasteaia majas, kortermaja korteris ja kultuurimajas. Lugejate arv jäi aastateks 350 ümber.

1999 - ...

1999. aastal asus tööle Reet Kukk. Raamatukogu ruumides avati Avalik Internetipunkt. Algas töö elektroonilise kataloogi loomiseks. Kogu suurus oli 9000 eksemplari, lugejaid 300. Eesti Raamatu Aastal korraldati palju kohtumisi kirjanikega (K. Murutar, L. Hainsalu, H. Käo).

2001. aastal alustas tööd Anu Saul. 2007. aastal kolis raamatukogu kultuurimaja II korruse kohandatud ruumidesse. Alustati RIKS-programmi elektroonilise laenutusega. Raamatukogus asub 4 töökohaga AIP ja WIFI leviala. Raamatukogust on saanud kaasaegne kultuuri- ja õpikeskus, kus korraldatakse erinevaid üritusi.

Juhataja pälvis 2007. aastal Jõgevamaa parima maaraamatukoguhoidja nimetuse.